

TURINYS

I SKYRIUS

1. Demokratijos vaidmuo ir raida šiuolaikiniame pasaulyje.....	7
1.1. Demokratijos idėja ir vidinė jos įtampa	8
1.2. Liberalioji demokratija ir jos įtvirtinimas Vakarų pasaulyje.....	10
1.3. Šiuolaikinės moderniosios demokratijos raidos tendencijos	14
1.4. Apibendrinimas.....	32
1.5. Literatūra.....	33
1.6. Požiūris į demokratinę teoriją.....	34
1.7. Užduotys	35
2. Lietuvos demokratinės ir pilietinės visuomenės būklė ir ramos tendencijos.....	36
2.1. Demokratinės visuomenės samprata	36
2.2. Lietuva – dviejų pilietinės visuomenės sampratų konkurencijos erdvė.....	41
2.3. Lietuvos pilietinės visuomenės funkcijų būklė ir raida.....	44
2.4. Šiuolaikinės pilietinės visuomenės teisinis pagrindas	56
2.5. Lietuvos visuomenės teisinės kultūros bruožai	58
2.6. Apibendrinimas.....	68
2.7. Literatūra.....	69
2.8. Užduotys	70

II SKYRIUS

1. Demokratinis piliečių dalyvavimas: istoriniai bruožai ir kitų šalių patirtis.....	73
1.1. Vakarų šalių patirtis darant įtaką viešosios valdžios sprendimams.....	73
1.2. Skandinavijos šalių patirtis piliečių dalyvavimo srityje	81
1.3. Šiuolaikiniai piliečių dalyvavimo principai ir viešojo valdymo modernizavimas	88
1.4. Apibendrinimas	90
1.5. Literatūra	91
1.6. Požiūris į demokratiją ir pilietinę visuomenę.....	92
1.7. Užduotys.....	93
2. Dalyvavimas rinkimuose – viena iš pagrindinių piliečių dalyvavimo formų.....	94
2.1. Rinkimų ir parlamentarizmo sistemos raida.....	94
2.2. Lietuvos rinkimų teisės istoriniai aspektai.....	101
2.3. Apibendrinimas.....	109
2.4. Literatūra	110
2.5. Užduotys.....	111

III SKYRIUS

1. Klasikinė ir šiuolaikinė bendruomenė	114
1.1. Klasikinės (tradicinės) bendruomenės samprata	115
1.2. Klasikinių bendruomenių formos.....	118
1.3. Bendruomenės ir visuomenės santykis	126
1.4. Šiuolaikinės bendruomenės savikūra ir jos bruožai	134
1.5. Apibendrinimas.....	145
1.6. Literatūra	146
1.7. Požiūris į pilietinės ir vietos bendruomenės rūpesčius Lietuvoje.....	146
1.8. Užduotys.....	147
2. Funkcionalios vietos bendruomenės samprata	149
2.1. Bendruomeniškumo sąvokos	149
2.2. Vietos bendruomenės ir funkcionalios vietos bendruomenės apibrėžimai	150
2.3. Veiksniai ir veiksmai, lemiantys vietos bendruomenės funkcionalumą.....	154
2.4. Apibendrinimas	157
2.5. Literatūra	157
2.6. Užduotys.....	158
3. Vietos demokratijos pokyčiai Lietuvoje, turintys įtakos vietos bendruomeniškumui	159
3.1. Vietos demokratijos instrumentų funkcionavimo tendencijos.....	160
3.2. Apibendrinimas	169
3.3. Literatūra	169
3.4. Užduotys.....	170
4. Piliečių pastangos kuriant pilietinę visuomenę	173
4.1. Viešojo intereso gynimas teisme. Savivaldybė, prokuratūra ir fizinis asmuo prieš AB Vakarų skirstomuosius tinklus (Kaišiadorių rajono savivaldybės atvejis).....	174
4.2. Viešojo intereso gynimas teisme. Savivaldybė prieš UAB „Energijos taupymo centrą“ ir vyriausybę bei jos įstaigas (Ukmergės rajono savivaldybės atvejis)	176
4.3. Viešojo intereso gynimas teisme. Savivaldybė prieš Danijos kapitalo bendrovę „Bugenių Agro“ (Mažeikių rajono savivaldybės atvejis).....	180
4.4. Ignalinos meras, LSA viceprezidentas, Europos Tarybos vietos ir regionų valdžių kongreso narys B. Ropė apie Europos vietos ir regionų valdžių kongreso rekomendaciją Nr. 87/2001 „Dėl vietos ir regioninės demokratijos Lietuvoje“	183
4.5. Užduotys	186
PRIEDAI	187
1 priedas. Ministrų komiteto rekomendacija Rec (2001) 19 šalims narėms dėl piliečių dalyvavimo vietos visuomeniniame gyvenime	187
2 priedas. Ištraukos iš Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų įstatymo, kai dėl savivaldybių tarybų narių mandatų varžosi į politinių partijų sąrašus įtraukti kandidatai.....	198
3 priedas. Tyrimų anketos „Vietos demokratija 2009“ pavyzdys (politikams)	205
Apie autorius	216